

چکیده فارسی

مقدمه: اگرچه خدمات اورژانس پیش بیمارستانی برای ارائه در شرایط اورژانسی که احتمال مرگ یا بروز ناتوانی و کم‌توانی در بیماران متصور است، پیش بینی شده است؛ اما تعداد قابل توجهی از این تقاضاها مربوط به موارد غیر ضروری می‌شود که این موضوع منجر به افزایش بار مأموریت‌ها و هدر رفت منابع مالی و انسانی شده است. این مطالعه با هدف یافتن عوامل مرتبط با تقاضاهای غیر ضروری اورژانس استان تهران انجام شده است.

روش پژوهش: این پژوهش، به روش توصیفی-تحلیلی و با استفاده از اطلاعات بیمارانی که در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۰ با اورژانس استان تهران تماس گرفته بودند، انجام شد. به منظور گردآوری داده‌ها در این مطالعه از یک فرم گردآوری داده استفاده شد تا از طریق تماس داده‌های مربوطه جمع آوری گردند. فرم گردآوری داده با استفاده از مرور متون تنظیم شد که پس از دریافت نظر ۲۰ نفر از خبرگان این حیطه (شامل پزشکان، تکنسین‌ها و پرستاران مرکز اورژانس تهران، اساتید مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی و اساتید سلامت در بلایا) نهایی گردید. حجم نمونه ۳۰۰ نفر برآورد شد. برای تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS نسخه ۲۶ و آزمون‌های کای دو، تی تست و رگرسیون لجستیک تک متغیره و چند متغیره استفاده شد.

یافته‌ها: در مقایسه با موارد ضروری، مددجویانی که تماس غیر ضروری با اورژانس گرفته بودند، جوانتر و عموماً متأهل بودند. (میانگین سنی ۴۹/۹۵ در گروه ضروری و ۴۲/۲۹ در گروه غیر ضروری، ۶۴٪ متأهل در گروه غیر ضروری و $P=۰/۰۲$). نتایج نشان داد که منطقه محل سکونت، فاصله با مرکز درمانی، میزان رضایت از نزدیکترین بیمارستان، نتیجه تماس قبلی با ۱۱۵، ضربان قلب و سطح اکسیژن، بیماری زمینه‌ای، مصرف دارو، اورژانسی بودن شرایط بیمار از نظر تماس گیرنده، اضطراب عمومی تماس گیرنده، عصبی بودن تماس گیرنده در حین تماس، میزان آگاهی بیمار از خدمات ۱۱۵ و امکان انتقال توسط خود بیمار، ارتباط آماری معنی داری با تماس غیر ضروری در سطح اطمینان ۹۵ درصد داشت ($P<۰/۰۰۱$).

نتیجه‌گیری: تقاضای غیر ضروری خدمات پزشکی اورژانس پیش بیمارستانی در ایران یکی از عوامل اصلی افزایش بار مأموریت‌ها، هدر رفت منابع محدود حوزه سلامت و از همه مهم‌تر عدم امکان ارائه خدمت در شرایط واقعاً اورژانسی است. یافتن علل مرتبط با این تقاضا کمک شایان توجهی به شناسایی و کاهش این گونه از تقاضاها می‌نماید تا منابع ارزشمند مالی و انسانی به سمت تحقق رسالت اصلی اورژانس پیش بیمارستانی که ارائه خدمات در شرایط منجر شونده به مرگ یا ناتوانی است، هدایت شوند.

کلیدواژه: اورژانس پیش بیمارستانی، تقاضای غیر ضروری، تقاضای ضروری